

Nr 166.

Av herr **Björkman**, om vissa ändringar av tullen å vävnader av ull.

Före ikraftträdandet av nu gällande tulltaxa voro yllevävnader sammanförda under en gemensam tulltaxerubrik med en tull av 1 krona 75 öre per kg. På förslag av 1906 års tulltaxekommitté vidtogs emellertid en uppdelning av yllevävnader, ej särskilt nämnda, i två grupper, nämligen vävnader med en vikt av mer än 300 gram per kvm. och sådana med en vikt av 300 gram per kvm. eller därunder. För de förra bibehölls den ursprungliga tullen, under det att tullen för de senare höjdes till 2 kronor 50 öre per kg.

Sedermera föranledde den år 1911 avslutade svensk-tyska handelstraktaten en ytterligare uppdelning av nämnda yllevävnader efter mönster av den tyska tulltaxan jämte en åtföljande sänkning av tullsatserna. Denna uppdelning, som ännu alltjämt är gällande, ter sig sålunda:

Rubrik 404: vägande per kvm. mer än 700 gram.....	1 kg. 1: 50
405: vägande per kvm. mer än 200 gram men	
ej mer än 700 gram	1 kg. 1: 75
406: vägande per kvm. 200 gram eller därunder	1 kg. 2: 25

Då denna uppdelning icke kunde grundas på några statistiska uppgifter rörande importens, resp. produktionens dittillsvarande fördelning på olika viktgrupper och då ej heller erfarenheten gav någon bestämd vägledning i fråga om denna fördelning, är det förklarligt, att förevarande specifikation ganska snart visade sig mindre tillfredsställande. Detta sammanhänger framför allt med den omständigheten, att i rubrik 405, som omfattar den ojämförligt största delen av här berörda yllevävnader, kommit att sammanföras vävnader, vilka i fråga om tillverkningskostnaderna representera de mest skilda typer. Så länge de olika slagen av vävnader voro kvantitativt sett någorlunda jämt fördelade över hela viktgruppen, gjorde sig detta missförhållande mindre gällande, i det att de högre produktionskostnaderna för lättare vävnader i stort sett uppvägdes av de lägre produktionskostnaderna för tyngre vävnader. Emellertid har särskilt under de senare åren inträffat en förskjutning av produktionen, som synes nödvändig göra en ändring i den nuvarande uppdelningen av yllevävnader. Beträffande den riktning, i vilken denna förskjutning gått, och den omfattning, densamma erhållit, må framhållas följande.

Såsom allmänt är bekant hava de förr så vanliga tygen av vadmals-, doffel- och andra grövre typer börjat alltmera undanträngas av tunnare och lättare vävnader. Denna utveckling ger sig tillkänna inom hela skalan av olika vävnadssorter. Sålunda äro exempelvis de vanliga herrkostymtygerna genomsnittligt sett numera avsevärt finare och lättare än för ett tjugotal år sedan. Det har i sådant hänseende uppgivits, att vikten av ett kostymtyg av mera gängse typ numera, i allmänhet taget, kan beräknas utgöra cirka 100 gram per längdmeter mindre än vad förr var fallet. Denna förskjutning mot de lättare tygerna torde i första rummet hava sin grund i utvecklingen av vävnadstekniken, som nu i högre grad än förr möjliggör tillverkning av tunna och ändock täta och slitstarka vävnader. En bidragande orsak till berörda utveckling ligger givetvis i den omständigheten, att den nuvarande moderiktningen på klädedräktens område kräver tunna, lätta och smidiga tyger.

Det är självfallet, att denna förskjutning i konsumtionen utövat inflytande på ylleindustriens produktionsförhållanden så till vida, att produktionen alltmera måst inriktas på framställning av finare och lättare tyger. Då emellertid dessa vävnader betinga avsevärt högre tillverkningskostnader än de tyngre vävnaderna, har detta genomsnittligt taget medfört en stegring i produktionskostnaderna, vilken i särskild grad gjort sig gällande beträffande de vävnader, som ligga mellan 500 och 200 gram per kvm.

Nu berörda förhållande synes böra föranleda en ändring av den nuvarande viktgruppsindelningen för yllevävnader med åtföljande justering av tullsatserna. Sålunda torde viktgränsen mellan lättare och tyngre vävnader lämpligen böra sättas vid 500 gram per kvm. Därmed torde vinnas en naturligare skiljogräns mellan dessa vävnader än vad för närvarande är fallet. Då beträffande vävnader under 500 gram per kvm. några mera avsevärda differenser ifråga om tillverkningskostnaderna icke torde förefinnas, synes ingen anledning föreligga att bibehålla den nuvarande viktgränsen vid 200 gram per kvm., utan torde alla vävnader under 500 gram per kvm. böra sammanföras under en gemensam grupp. Vad däremot beträffar vävnader över 500 gram per kvm. synes det lämpligt, att den nuvarande indelningen så till vida bibehålles, att vävnader över 700 gram per kvm. alltjämt komma att bilda en lindrigare tullbeskattad viktgrupp. Dessa grova vävnader skilja sig nämligen vad produktionskostnaderna beträffar avsevärt från de vävnader, som ligga under 700 gram.

Med hänsyn till att de lättare vävnaderna, som ovan nämnts, draga högre produktionskostnader, synes det skäligt, att tullsatsen för vävnader, vägande under 500 gram per kvm., sättes till 2 kronor 25 öre per kg., d. v. s. samma tullsats, som för närvarande gäller beträffande vävnader, vägande under 200 gram per kvm. Därigenom skulle visserligen uppstå en tullförhöjning med 50 öre per kg. för vävnader mellan 500—200 gram, vilka hittills dragit tull av 1 krona 75 öre. En sådan tullförhöjning torde dock ur konsumtionssynpunkt icke hava någon större praktisk betydelse, enär beträffande denna grupp av vävnader den inhemska konkurrensen är synnerligen stark.

Vad däremot beträffar vävnader, vägande mer än 500 gram per kvm. lärer, med hänsyn till att desamma betinga förhållandevis lägre produktionskostnader, en sänkning av tullen kunna anses befogad. Därvid torde tullen å vävnader med en vikt av 700—500 gram per kvm. lämpligen kunna sättas till 1 krona 60 öre per kg. och å vävnader över 700 gram per kvm. till 1 krona 20 öre per kg. Det må framhållas att dessa slag av vävnader alltjämt äga avsevärd betydelse ur konsumtionssynpunkt.

En justering av viktgrupperna och tullsatserna för yllevävnader enligt ovan angivna grunder lärer genomsnittligt taget icke medföra några nämnvärda ändringar i tullbeskattningsavseende. Den höjning, som skulle vidtagas i en av de tre tullsatserna, torde nämligen i avsevärd mån uppvägas av sänkningen av de båda andra. Om eller i den mån dessa jämkningar kunna tänkas påverka priserna på ylletyger inom riket, lärer detta komma att ske på det sätt, att priserna för de tyngre och enklare varorna — förbrukningsartiklar för de bredare lagren — förbilligas, under det att priserna för de lättare och finare varorna i motsvarande grad stiga. Dock torde denna justering i allt fall sannolikt medföra att arbetstillgången vid de inhemska fabrikerna förbättras, då dessa därigenom få utsikten att kunna upptaga tillverkning i utsträckt omfattning av sådana finare varor, som väsentligen varit föremål för import.

Samtidigt med en sådan justering av tulltaxerubrikerna för yllevävnader, ej särskilt nämnda, synes också böra företagas den ändring i tulltaxan, att rubrik 402, som omfattar vissa tvåskaftade, oblekta eller blekta yllevävnader, uteslutes ur taxan. Anledningen till att dessa vävnader på sin tid åsattes en särskild, lägre tullsats, var att desamma då utgjorde ett halvfabrikat, som icke tillverkades inom landet. Sedermera hava emellertid dessa vävnader helt och hållet förlorat karaktären av halvfabrikat. Dels med hänsyn härtill, dels ock i betraktande av att importen är synnerligen obetydlig, i det att den endast uppgår till ett eller annat tusental kilogram per år, synes ingen anledning föreligga att längre upprätthålla en undantagsställning för denna artikel. Från tulltekniskt håll har också uttalats önskemål att ifrågavarande rubrik måtte utgå ur tulltaxan, enär det i vissa fall vållat svårigheter att avgöra huruvida en yllevävnad är av den beskaffenhet, att den bör hänföras till rubriken ifråga.

På grund av vad ovan anförts, får jag härmed hemställa, att riksdagen måtte besluta

dels att rubrikerna 404—406 i gällande tulltaxa må erhålla följande ändrade lydelse:

»Vävnader av ull, även i förening med annat spånadsämne med undantag av silke:

— — — — —
andra slag, ej särskilt nämnda:

404. vägande per kvm. mer än 700 gram 1 kg. 1:20

405. vägande per kvm. mer än 500 gram men
ej mer än 700 gram 1 kg. 1:60
406. vägande per kvm. 500 gram eller därunder 1 kg. 2:25.»
dels att tulltaxerubrik 402 må ur tulltaxan utgå.

Stockholm den 21 januari 1926.

G. A. Björkman.